

Bunun pratikteki anlamı nedir?

Muhtemelen hayvan sömürüsünü ortadan kaldırmak için bir şeyler yapabilir misiniz diye merak ediyorsunuz.

Yapabileceğiniz bir şey var.

Vegan olabilirsiniz. Şu an. Veganlık hayvansal ürünler yememek ve diğer biçimlerde de tüketmemek demektir.

Veganlık sadece bir beslenme meselesi değildir; **kölelik reddine dair bireysel seviyede etik ve politik bir taahhüttür** ve sadece gıdayı değil, giyimi, diğer ürünleri ve diğer kişisel edim ve tercihleri kapsar.

Veganlık hayvanlara yardım için hepimizin bugün — şu anda — yapabileceği bir şeydir. **Pahalı bir kampanya, büyük bir örgüt müdahalesi, yasal düzenleme gerektirmez;** gereken tek şey ‘hayvan hakları’nın bir anlamı olduğunu farketmemizdir ve bu anlam bizim hayvanları öldürmeyi ve yemeyi meşru göremeyeceğimizdir.

Veganlık hayvanların acılarını ve ölümlerini **talebi düşürerek** azaltır. İnsan harici hayvanların mülk statülerinin reddini ve içkin değerlerinin kabulünü temsil eder.

Veganlık ayrıca bir **şiddetsizlik taahhüdüdür.** Hayvan hakları hareketi bir barış hareketi olmalı ve — insan olan ve olmayan — tüm hayvanlara yönelik şiddeti reddetmelidir.

Veganlık hayvanlar adına üstlenebileceğimiz **en önemli politik aktivizm biçimidir.**

Vegan olduğunuzda ailenizi, arkadaşlarınızı ve çevrenizdeki diğer kişileri vegan olmaları için **eğitmeye** başlayın.

Hayvan sömürüsüne son vermek istiyorsak, vegan bir hareket gerekli bir önkoşuldur. Ve bu hareket bireyin kararıyla başlar.

Ama et dışındaki hayvansal ürünleri yemek neden yanlış?

Et yemekle süt ürünü ve diğer hayvansal ürünleri yemek arasında mantığa dayanan hiçbir fark yok. Süt ürünü, yumurta ve diğer hayvansal ürünler için sömürülen hayvanlar en az ‘et’ hayvanları kadar kötü muamele görmekle birlikte, hayatları etlerini yememiz için **aynı kesimhanelerde sonlanıyor.**

Bir bardak sütte, bir külâh dondurmada, ya da bir yumurtada, en az bir biftekteki kadar acı ve ölüm mevcut.

Et yemekle süt, yumurta veya diğer hayvansal ürünleri yemek arasında etik olarak fark olduğunu söylemek, büyük inekleri yemekle küçük inekleri yemek arasında etik olarak fark olduğunu söylemek kadar anlamsızdır.

İnsanların %99’undan fazlası hayvansal ürün tüketmenin kabul edilebilir olduğunu düşündüğü sürece, hayvanlar için gerçek anlamda hiçbir şey değişmeyecek.

Öyleyse...

Karar sizin. Kimse sizin adınıza karar veremez. Ama hayvanların yaşamlarının etik olarak değerli olduğuna inanıyorsanız, hayvan ölümlerine ortaklık etmekten vazgeçin, ne kadar ‘insancıl’ muamele görseler dahi.

Abolisyonist harekete katılın. Vegan olun. Şimdi. Vegan olmak kolaydır. Ve yapılması doğru olmandır.

Daha fazla bilgi için, *Abolisyonist Yaklaşım*’ı inceleyin:

www.AbolitionistApproach.com

© 2008 Gary L. Francione & Anna E. Charlton.
Bu broşürün bireyler ya da örgütler tarafından dağıtılması durumu, yazarların bu belgede ifade ettikleri görüşler haricinde bu kişiler ve örgütlerin belirtebileceği görüşlerin de yazarlar tarafından onaylanıyor olduğu anlamına gelmeyebilir.

Hayvan Hakları:

Abolisyonist Yaklaşım

www.AbolitionistApproach.com

Hayvanlar: Ahlâki Şizofrenimiz

Hayvanları ciddiye aldığımızı iddia ederiz.

Hayvanlara ‘gereksiz’ yere acı çektirip öldürmenin ahlâken yanlış olduğunda hemfikirizdir. Fakat bununla ne kastediyoruz?

Başka ne kastederek edelim, hayvanlara sadece keyif veya eğlence için, veya elverişli olduğu için, veya sadece alışkanlık olduğu için acı çektirip onları öldürmenin yanlış olduğu anlamına geliyor olmalı.

Fakat hayvan kullanımımızın çok büyük bir kısmına — neredeyse tamamına — zevk, eğlence, elverişlilik veya alışkanlıktan başka hiçbir bahane bulamıyoruz.

Birçok hayvan gıda için öldürülür. Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü’ne (FAO) göre, insanlar gıda için, balık ve deniz hayvanları hariç, yılda yaklaşık 53 milyar — yani 53.000.000.000 — hayvanı öldürüyor.

145 milyon ..... her gün öldürülen
6 milyon ..... her saat öldürülen
100.000 ..... her dakika öldürülen
1.680 ..... her saniye öldürülen

Bu sayı artıyor ve bu yüzyılın ikinci yarısında iki katına çıkacak.

Bu katliamı nasıl meşru görebiliriz?

Hayvansal ürünleri sağlık sebebiyle yememiz gerektiği temelinde meşrulaştıramayız. Belli ki böyle bir ihtiyacımız yok. Hatta hayvansal ürünlerin insan sağlığına zararlı olduğunun bulguları gittikçe artıyor.

Bunun ‘doğal’ olduğu temelinde meşrulaştıramayız, insanlar binlerce yıldır hayvanları yiyor olsa bile. Bir şeyi uzun zamandır yapıyor olmamız onu etik olarak doğru kılmaz. İnsanlar yüzyıllardır ırkçı ve cinsiyetçi olduğu halde ırkçılık ve cinsiyetçiliğin etik olarak yanlış olduğunu şu anda görebiliyoruz.

Küresel ekoloji için gereklilik olarak meşrulaştıramayız. Hayvansal tarımın çevre açısından bir felaket olduğuna dair gittikçe büyüyen bir fikir birliği var.

- FAO’ya göre, hayvansal tarım arabalarda, kamyonlarda ve taşıma için kullanılan diğer araçlardaki benzin kullanımının tamamından daha çok sera gazı ortaya çıkarıyor.
- Besi hayvanları dünyanın tüm toprak yüzeyinin %30’unu kullanıyor, bunun içinde besi hayvanı yemi üretmek için dünyadaki ekili arazinin %33’ünün kullanımı da var.
- Hayvansal tarımın yeni otlaklar açmak için ormanları yok etmesi ormansızlaşmayla sonuçlanıyor ve toprak aşırı otlatma, sıkıştırma ve erozyon sonucu ciddi ve geniş çaplı bozulmaya uğruyor.
- Hayvansal tarım dünyada artan su kaynağı kıtlığı adına büyük bir tehdit. Besi hayvanı yemi üretmek için büyük miktarlarda su gerekiyor, geniş çaplı aşırı otlatma su döngüsüne zarar veriyor ve hayvansal tarım su kirliliğinin ciddi bir kaynağı.
- Hayvanlar ürettiklerinden daha çok protein tüketiyorlar. Üretilen her 1 kilo hayvansal protein için, hayvanlar ortalama olarak nerdeyse 6 kilo tahıl ve arpa kaynaklı bitkisel protein tüketiyorlar.
- Bir kilo sığır eti üretmek 100.000 litre su, bir kilo buğday üretmek içinse yaklaşık 900 litre su gerekiyor.

Hayvanlar ürettiklerinden çok daha fazla protein tükettikleri için, insanların tüketmesi gereken tahılları hayvanlar tüketiyor. Böylece, diğer etkenlerle birlikte, hayvansal tarım birçok insanı da açlığa mahkûm ediyor.

Yılda 53 milyar hayvana acı çektirip öldürmemize dair **tek** bahanemiz onları yemekten keyif almamız; onları yemenin bizim için elverişli olması; bunun bir alışkanlık olması.

Başka bir deyişle, geçerli hiçbir bahanemiz yok.

Hayvanlar hakkındaki düşünce biçimimiz oldukça bulanık. Çoğumuz köpek, kedi, tavşan vs. gibi bir hayvan partnerle birlikte yaşıyoruz ya da yaşadık. Bu hayvanları seviyoruz. Onlar ailemizin önemli parçaları. Öldüklerinde yaslarını tutuyoruz.

Fakat sevdiğimizden hiçbir farkı olmayan diğer hayvanlara çatallarımızı batırıyoruz. Bu çok anlamsız.

Hayvanlara Muamele Biçimimiz

Hayvanları ‘gerekli’ olarak görülemeyecek her tür amaca yönelik kullanmakla kalmıyoruz, bir de onlara insanlara yapılsa işkence diye adlandıracağımız biçimlerde muamele ediyoruz.

Hayvanlara ‘insanca’ muamele etmemizi gerektiren hayvan refahı yasaları var, **fakat hayvanlar mülk sayıldığı için bu yasalar genelde anlam ifade etmiyor;** hayvanlar onlara atadıklarımızın dışında hiçbir değeri olmayan ekonomik metalar konumunda. Yasaya bakılırsa insan harici hayvanlar sahip olduğumuz araba, mobilya ve diğer mülklerden farksız.

Hayvanların mülk olması sebebiyle, genelde insanlara hayvanları istedikleri her amaca yönelik kullanmaları ve bu esnada onlara korkunç acılar çektirmeleri için izin veriyoruz.

Neden daha iyi yasalar ve endüstri standartları edinmeyelim ki?

Birleşik Devletler ve Avrupa’daki birçok hayvan koruma

örgütü, hayvan sömürüsü sorununa dair çözümün hayvan refahı yasaları veya muamele standartlarını geliştirmeleri için endüstriye baskı yapmak olduğunu iddia ediyor. Bu örgütler daha ‘insancıl’ kesim yöntemleri, daha geniş kafesler vs. gibi daha ‘insancıl’ stoklama sistemleri için kampanyalar yapıyorlar. Örgütlerden bazıları muameleyi iyileştirerek hayvan kullanımının bir gün tamamen sona ereceğini ya da en azından önemli oranda azalacağını iddia ediyor.

Çözüm bu mu? Hayır, değil.

Ekonomik gerçekler öyle bir halde ki refah reformları ya hiç, ya da çok az iyileştirme sağlıyor. ‘Kafessiz’ bir yumurta da en az geleneksel yumurta kadar acıya sebep oluyor.

Hayvan sömürüsünün daha ‘insancıl’ hale gelir şekilde nitelendirilmesi toplumu hayvan kullanımı konusunda daha da rahatlatıyor ve bu da hayvansal ürünlerin süregelen kullanımını teşvik ederek acı ve ölümün net miktarının artmasına dahi yol açıyor.

Dahası, hayvan refahı reformlarının hayvan kullanımını sona erdirmeye ya da hayvan kullanımının büyük oranda azalmasına götüreceğine dair herhangi bir yerden hiçbir kanıt yok. Şu an 200 yıldır hayvan refahı standartları ve yasalarımız var ve **insanlık tarihinin tüm zamanlarından daha fazla hayvanı daha korkunç biçimlerde sömürüyoruz.**

En önemlisi de, sömürüde reform yapmak temel soruyu göz ardı ediyor: — ne kadar ‘insancıl’ davranırsak davranalım — hayvanları kaynağımız olarak kullanmayı nasıl meşru görebiliriz?

Çözüm nedir?

Çözüm hayvan sömürüsünü sona erdirmek. Düzenlemek değil. Çözüm, insanların kendilerine özgü niteliklerinden bağımsız olarak başkasının mülkü muamelesi görmeme temel hakkını nasıl teslim ediyorsak, hissedebilir (algısal farkındalığı olan) her insan harici canlının da sahip olduğu bu hakkı teslim etmek.